

ต้นตำรับพิชัยสงครามระดับโลก
ที่ได้รับการยกย่องจากเหล่าขุนศึกทุกสมัย
ปรับใช้เอาชัยได้จริงในทุกเหตุการณ์

ตำรา พิชัยสงคราม ซุนวู

孫
子
兵
法

บุญศักดิ์ แสงระวี
แปลและเรียบเรียง

อชารู้
เรื่อง
จีน

สุภาพใจ

อภิปรัชญา
เรื่อง
พิชัยสงคราม

ตำรา พิชัยสงคราม ซุนวู

孫
子
兵
法

คลิกสั่งซื้อได้ที่นี้

@booktime

บุญศักดิ์ แสงระวี

แปลและเรียบเรียง

ตำรา พิชัยสงคราม ขุนวู

บุญศักดิ์ แสงระวี

พิมพ์ครั้งที่ 17 ปรับปรุงใหม่ : กันยายน 2558

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ

บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น จำกัด

ประธานกรรมการบริหาร : บัญชา เฉลิมชัยกิจ

กรรมการผู้จัดการ : ไชยรังสี เฉลิมชัยกิจ

คณะที่ปรึกษา : ถาวร ลิกขโกศล, ประชา หุตานุวัตร,
จรัสศรี จิรภาส, สงวนศรี ตรีเทพประติมา

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : อลิ้น เฉลิมชัยกิจ

บรรณาธิการบริหาร : วรุตม์ ทองเชื้อ

บรรณาธิการ : ขวัญชัย สันติสุขคงชัย

เลขานุการคณะบรรณาธิการ : กนกพร ถ้าโคนทอง

ออกแบบปก/ศิลปกรรม : ณัฐพงษ์ ภาคิแพทย์

ฝ่ายการตลาด : อัศคนันท์ ชุมนุ้ม, อรปราง อธิพิริยวงศ์

ฝ่ายขาย : มณัญญา ศิริวงษ์, อุดร ปัญญาชัย, นิธิวิทย์ วรสมภาพผล

ฝ่ายโรงพิมพ์ : ไพบุญย์ ชาศรียานนท์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ขุนวู.

ตำราพิชัยสงครามขุนวู.-- กรุงเทพฯ : ตถาตา, 2558.

456 หน้า.

1. ขุนวู. 2. พิชัยสงคราม. 3. ปรัชญาจีน. I. บุญศักดิ์ แสงระวี, ผู้แปล.

II. ชื่อเรื่อง.

355.409

ISBN 978-616-14-0197-9

พิมพ์ที่ : ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น จำกัด โทรศัพท์ 0-2415-6797

จัดจำหน่าย : สายส่งสุขภาพใจ บริษัท บิ๊ก ไทม์ จำกัด

214 ซ. พระรามที่ 2 ซอย 38 ถ. พระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 0-2415-2621, 0-2415-6507 โทรสาร 0-2416-7744

แนะนำเพิ่มเติมติดต่อ : ✉ editor@booktime.co.th

www.booktime.co.th

SukkhapabjaiPUB

เปิดพิชัยสงคราม

ยามที่มนุษย์อยู่รวมกันเป็นสังคมเมือง นครรัฐ จนถึงระดับประเทศ ย่อมมีพร้อมไปด้วย “อำนาจ” และ “ผลประโยชน์” และผลประโยชน์กับอำนาจนี้ หากเกิดความแก่งแย่ง ชัดแย้ง จัดสรรกันไม่ลงตัวเมื่อใด เมื่อนั้นก็ยากที่จะหลีกเลี่ยงการเกิด “สงคราม” ได้ เพราะต่างทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาหรือปกป้องรักษาซึ่งสองสิ่งดังกล่าวให้มากที่สุด และสิ่งที่สำคัญสำหรับการสงครามนั้น แน่นอนว่า “พิชัยสงคราม” มาเป็นหนึ่งใน

ยอดแห่ง “พิชัยสงคราม” ชั้นครูเล่มหนึ่ง แน่แน่นอนว่าไม่พ้น **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ซึ่งตำราพิชัยสงครามนี้ ได้รับการยอมรับจากนักการทหารทั่วโลกมาช้านาน มีการแปลและเรียบเรียง เผยแพร่ตีพิมพ์ในหลายภาษา ด้วยเนื้อหาที่มีเพียงแค่ 13 บท แต่กลับครอบคลุมความเป็นไปของการประเมินศึก การวางแผน การทำศึก การใช้กลอุบายได้อย่างน่าอัศจรรย์

ในครั้งนี้ เป็นโอกาสดีที่สำนักพิมพ์ สุขภาพใจ ในโครงการ “อยากรู้เรื่องจีน นึกถึงสุขภาพใจ” มีความเต็มใจและภูมิใจยิ่ง ที่ได้นำเสนอ **ตำราพิชัยสงครามขุนนวล** อันเป็นแม่แบบการสงครามเล่มนี้ โดยการแปลของคุณ **บุญศักดิ์ แสงระวี** นักเขียน นักแปลผู้เชี่ยวชาญเรื่องพิชัยสงคราม จากต้นฉบับจีนโบราณดั้งเดิมทั้ง 13 บท และเพิ่มความพิเศษกว่าเล่มอื่น ๆ ที่มีการแปลแล้วทั่วไป ด้วย **บทวิเคราะห์** ที่อธิบายขยายความจากต้นฉบับเดิมให้เข้าใจง่ายขึ้น และ **ภาคปฏิบัติ** ที่แสดงเหตุการณ์การสงครามที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ เพื่อให้เห็นภาพเปรียบเทียบระหว่างพิชัยสงครามกับความเป็นจริง สำหรับการปรับปรุงครั้งล่าสุดนี้ ได้มีการตรวจทานความถูกต้องของชื่อบุคคล สถานที่ พร้อมกำกับชื่ออักษรจีนไว้ให้ เพื่อความสะดวกในการสืบค้นต่อยอดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จึงนับเป็นความยินดียิ่ง ที่สำนักพิมพ์ได้มีส่วนหยิบยื่นหนังสืออันทรงคุณค่าเล่มนี้สู่สายตาผู้สนใจและรักการอ่านทุกท่าน ไม่ว่าจะอ่านเพื่อเพิ่มเติมความรู้ อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าอ้างอิง หรืออ่านเพื่อนำไปใช้สำหรับผลประโยชน์และอำนาจใด ๆ ก็ตาม แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงสำหรับพิชัยสงครามเล่มนี้แล้วก็คือ “เพื่อให้เข้าใจความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ได้มีแค่ผลประโยชน์กับอำนาจในชีวิตเท่านั้น การอยู่ร่วมกันอย่างไม่ขัดแย้ง แย่งกันอยู่กันได้อย่างสงบสุขต่างหาก ถึงจะเรียกว่าเป็นผู้เข้าใจ ‘พิชัยสงคราม’ ที่แท้จริง”

รู้พิชัยสงครามในทางที่ควร

สุขภาพใจ

กล่าวเกริ่น

ซุนวู (孫武 ซุนอู่) ผู้นี้ เดิมเคยมีความเข้าใจกันว่า “ก็คือคนคนเดียว
กับซุนปิ่น (孫臏 ซุนปิ่น) และตำราพิชัยสงครามซุนวู แท้ที่จริงแล้ว
ก็คือตำราพิชัยสงครามของซุนปิ่นนั่นเอง” ความเข้าใจดังกล่าวมีการโต้แย้ง
อยู่เป็นเวลานาน จนกระทั่งถึงเดือนเมษายน ค.ศ. 1975 หลังจากมีการ
ขุดค้นสุสานของราชวงศ์ฉิน (ก่อนคริสตกาล 206–220 ปี) ที่ภูเขาอินเซวีย
(銀雀山) อำเภอหลินอี้ (臨沂市) มณฑลซานตง (山東省) พบ
ตำราพิชัยสงครามซุนวู และ **ตำราพิชัยสงครามซุนปิ่น** บันทึกไว้บนซีก
ไม้ไผ่ 2 เล่มด้วยกัน เนื่องจากผ่านวันเวลาไปช้านาน ซีกไม้ไผ่เหล่านั้น
ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เกิดความเสียหายอย่างหนักจนขาดหายไปก็มี แต่
อย่างไรก็ดี การขุดค้นพบหนังสือซีกไม้ไผ่ 2 เล่ม ได้ยุติการโต้แย้งกันไปได้

โดยสิ้นเชิง ซึ่งก็ได้ข้อสรุปเป็นที่แน่ชัดโดยสอดคล้องต้องกันว่า ซุนวูไม่ใช่ ซุนปิน ซุนปินเป็นหลานซุนวู **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** เป็นของซุนวู ส่วน **ตำราพิชัยสงครามซุนปิน** เป็นของซุนปิน เป็นคนละคนและคนละเล่ม แตกต่างกัน

ซุนวู (สำเนียงจีนกลางว่า ซุนอู่) ตามประวัติเท่าที่ค้นพบ เป็นคน แคว้นฉี (齊國) ในยุคชุนชิว (春秋 ก่อนคริสตกาล 770–476 ปี) แต่เกิดวันไหน เดือนใด ปีใด ก็ไม่รู้ได้แน่ชัด แคว้นนี้ตั้งอยู่ทางภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลซานตงในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ติดกับทะเลป๋อไห่ อันนับเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ และเป็นแคว้นใหญ่แคว้นหนึ่งในบรรดา แคว้นต่าง ๆ ทั้งหมด

ก่อนคริสตกาล 685 ปี หลังจากฉีหวงกง (齊桓公) ขึ้นครอง บัลลังก์ของฉีแล้ว ก็แต่งตั้งกวนจิ้ง (管仲) เป็นอัครมหาเสนาบดี ซึ่งกวนจิ้ง ได้สร้างแคว้นฉีให้เข้มแข็งเกรียงไกร จนเป็นผู้พิชิตแคว้นต่าง ๆ และตั้งตน เป็นใหญ่เหนือแคว้นอื่น ๆ ทั้งปวงได้ในระยะสั้น โดยซุนวูก็กำเนิดมาจาก แคว้นนี้

ยุคชุนชิวคือยุคแห่งความปั่นป่วน เป็นยุคที่คาบเกี่ยวระหว่างสังคม ทาสกับสังคมศักดินาในจีน จึงมีการรบราฆ่าฟันกันอย่างขนานใหญ่ ระหว่างพวกเจ้าทาสและพวกเจ้าที่ดินใหม่ ราษฎรพากันเดือดร้อนไปทุก หย่อมหญ้า เกิดความทุกข์เข็ญกันทั่วไป ซึ่งมีสภาพคล้ายคลึงกับสงคราม เลิกทาสของสหรัฐอเมริกาในยุคใกล้นี้

ครอบครัวของซุนวูมีชีวิตรอยู่ในกลียุคเช่นนี้ เดิมทีบรรพบุรุษของ ซุนวูใช้ชื่อว่า เกียน (田) ซุนวูมีชื่อรองว่า ฉางชิ่ง (長卿) เป็นทายาทของ โอรสตระกูลเงินแห่งแคว้นเงินสมัยนั้น ก่อนคริสตกาล 682 ปี แคว้นเงิน เกิดจลาจล ฉินหวาน (陳完) ผู้ครองแคว้นหนีมาหลบภัยที่แคว้นฉี ฉีหวงกงจึงแต่งตั้งให้เป็นขุนนางตำแหน่ง “กงเจี๊ว” (工正) รับผิดชอบการ ผลิตหัตถกรรม ต่อมาก็เปลี่ยนแซ่เป็นเกียน ใช้ชื่อว่า เกียนหวาน (田完)

หลังจากผ่านไปหลายชั่วคน ตระกูลเถียนกลายเป็นกลุ่มกำลังใหม่ในฉี เป็นคู่ต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มมูลนายผู้ดีเก่าซึ่งมีเจ้าครองแคว้นเป็นหัวหน้า เเถียนหวนจื่อ (田桓子) คนรุ่น 4 ต่อจากเถียนหวนไต้เป็นอำมาตย์ของแคว้นฉี เขาใช้วิธีให้ชาวเมืองยืมข้าวไปด้วยตัว (มาตรการของจีนโบราณ) ใหญ่ แล้วรับคืนด้วยตัวเล็กเพื่อเอาใจราษฎร จึงทำให้ราษฎรนิยมชมชอบเถียนหวนจื่อ สร้างอิทธิพลของตนให้เข้มแข็งขึ้น

ในสงครามที่แคว้นฉีบุกแคว้นจวี (莒國) เเถียนซู่ (田書) คนรุ่น 5 ต่อจากเถียนหวนจื่อเป็นปู่ของซุนวู รัชชนะมีความดีความชอบ ฉีจิงกง (齊景公) จึงมอบเขตเล่ออัน (樂安) ให้เถียนซู่ไปกินเมือง ตั้งให้ใช้แซ่ว่า ซุน (孫) ต่อมาตระกูลเถียนก็เปลี่ยนแซ่เป็นซุน

ฤดูร้อนเมื่อ 532 ปี ก่อนคริสตกาล ตระกูลเถียนสมคบกับตระกูลเป่าฉวนยวโอกาสที่พวกผู้ดีตระกูลหลวนกับตระกูลเกาจัดงานเลี้ยงดื่มสุราจนเมามาย ยกกำลังเข้าล้อมพวกเขาไว้ ฝ่ายตระกูลหลวนกับตระกูลเการบแพ้ หลวนซือ (樂施) กับเกาเจียง (高強) หัวหน้าตระกูลทั้งสองหลบหนีไปอาศัยอยู่แคว้นหลู่ (魯國) ซึ่งกรณีนี้บันทึกอยู่ในประวัติศาสตร์จีนสมัยนั้นว่าเป็น “ศึก 4 ตระกูล”

ในขณะที่ตระกูลเถียนกับตระกูลเป่าฉวนลงชัยชนะของตนอยู่นั้นเอง ซุนวูหรืออาจรวมอีกหลายคนในตระกูล ก็อพยพออกจากแคว้นฉีด้วยเหตุผลอันใดไม่ปรากฏ ไปตั้งภูมิลำเนาอยู่ในแคว้นอู่ (吳國) อันแคว้นอู่นี้อยู่ในภาคกลางของมณฑลเจียงซูในปัจจุบัน เมื่อไปอยู่ที่นั่น ซุนวูนอกจากสนใจค้นคว้าตำราพิชัยสงครามแล้ว ยังคบหากับซุนพลมีชื่อของแคว้นอู่คือ อู่จื่อชวี (伍子胥) จนเป็นเพื่อนสนิทกัน

ในขณะที่ซุนวูสะสมความรู้ทางการทหารไว้ในสมองจนเพียบพร้อมนั้น โอกาสที่เขาได้แสดงบทบาทของตนให้ประจักษ์แก่คนทั้งหลายก็มาถึง กล่าวคือ 516 ปี ก่อนคริสตกาล อู่กวง (吳光) โอรสของอู่อ๋องเหลียว (吳王僚) ลอบสังหารชีวิตบิดาเพื่อแย่งสมบัติและตั้งตนเป็นอู่อ๋องเหอ

หลิว (吳王闔閭) ครั้นถึง 512 ปี ก่อนคริสตกาล เหวหลิวตัดสินใจทำสงครามกับแคว้นฉู่ (楚國) แต่ยังลังเลอยู่เพราะขาดขุนพลนำทัพ อุจื้อชวีจึงเสนอตัวซุนวูให้แก่เหวหลิวถึง 7 ครั้ง ว่าเป็นคนสมควรแก่ตำแหน่ง เหวหลิวจึงให้เรียกตัวซุนวูมาพบในที่สุด

ซุนวูเข้าพบอุจื้อชวีพร้อมด้วย “ตำราพิชัยสงคราม” 13 บทที่เขาเขียนขึ้น ซุนวูสามารถตอบคำถามและปัญหาของเหวหลิวได้อย่างคล่องแคล่ว เหวหลิวพอใจอย่างยิ่งจึงตั้งให้ซุนวูเป็นแม่ทัพแต่บัดนั้น

เมื่อซุนวูได้เป็นแม่ทัพแล้ว ได้สร้างความดีความชอบไว้ในสงครามเป็นอันมาก ชื่อหมาเชียน (司馬遷) นักประวัติศาสตร์ในกาลต่อมาบันทึกไว้ใน **ซุนจื่ออู่ฉีเลี่ยจ้วน (孫子吳起列傳บันทึกประวัติศาสตร์ตอนชีวิตซุนจื่ออู่ฉี)** ว่า

ซุนวู-“ทางตะวันตกสยบฉู่ เข้าแคว้นอิงทางเหนือ คุณความแคว้นฉีกับแคว้นจิ้น ชื่อเสียงกระเดื่องเลื่องลือไปในหมู่เจ้าครองแคว้น ซุนจื่อฉบับว่าได้สร้างความดีความชอบไว้มากมาย”

นับแต่ซุนวูได้ตำแหน่งแม่ทัพตั้งแต่ปี 512 ก่อนคริสตกาลจนถึงปี 482 ก่อนคริสตกาล ซุนวูผ่านชีวิตสงครามมา 30 ปี เต็มๆ แต่น่าเสียดายที่ซุนวูมีชีวิตอยู่ในยุคที่การบันทึกยังไม่แพร่หลาย เราจึงไม่รู้พฤติกรรมของซุนวูโดยละเอียดแจ่มแจ้งไปกว่านี้ แม้กระทั่งวาระสุดท้ายแห่งชีวิตอันผาดโผนของซุนวู แต่ทว่า ในขณะที่แคว้นอู่คุกคามแคว้นฉีกับแคว้นจิ้น (晉國) นั้น อุจื้อชวีฟูไซ (吳王夫差) โอรสของอุจื้อชวีเหวหลิวได้ขึ้นเป็นเจ้าครองแคว้นแทน ฟูไซเป็นคนเย่อหยิ่ง จองหอง มักมากในกามคุณ และใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเพื่อแสวงหาความสำราญ ซุนวูจึงมีอาจทนต่อพฤติกรรมของฟูไซได้

จากบันทึกของ **เยวี่ยเจี๋ยชู่ (越絕書 บันทึกความพินาชของแคว้นเยวี่ย)** ทางประตูเมืองตะวันออกของอำเภออู่ในมณฑลเจียงซูปัจจุบัน

มีหลุมฝังศพของซุนวูอยู่ พิจารณาจากนี้ อาจเห็นได้ว่าซุนวูมิได้ถูกอุ้มส่ง
ฟูไช่ประหารชีวิตเยี่ยงอู๋จื่อชวีด้วยกลสาวงามไซซี (西施 ซีซือ) อันเกิด
จากฝีมือของเยวียอ๋องโกวเจี้ยน (越王勾踐) ผู้ครองแคว้นเยวีย (越
國) ซึ่งเป็นไม้เบื่อไม้เมากับแคว้นอู๋ตลอดมา อาจเป็นไปได้ที่ว่า เขาเอื้อม
ระอาต่อวงการราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมของฟูไช่ จึงหลบหนีไป
แสวงหาความวิเวกสันโดษในป่าลึก จวบจนลมหายใจเฮือกสุดท้ายของชีวิต
ก็มีได้ออกมาปรากฏกายแก่สายตาของผู้อื่นใด

ตำราพิชัยสงครามซุนวู นี้ แม้ซุนวูจะหาชีวิตไม่แล้ว ก็ยังเป็นที
สนใจอย่างกว้างขวางในประเทศจีนนับแต่โบราณกาลมาจนถึงปัจจุบัน ยอด
นักการทหารของจีนดังเช่น ซุนปิน (孫臏) จางเหลียง (張良) หานซิน
(韓信) โจโฉ (曹操 เฉาเซา) ขงเบ้ง (孔明) หลี่ซือหมิน (李世民)
หลี่จิ้ง (李靖) จักฮุย (岳飛 เยวียเฟย) ซีจี้กวง (戚繼光) เจิงกั๋ว
ฟาน (曾國藩) เหมาเจ๋อตง (毛澤東) เยี่ยเจี้ยนอิง (葉劍英)
หลิวป๋อเฉิง (劉伯承) เฉินอี้ (陳毅) เป็นต้น ล้วนแต่ยึดถือ **ตำราพิชัย
สงครามซุนวู** เป็นหลักในการบัญชาการรบ โดยพลิกแพลงปรับเปลี่ยน
ไปตามสถานการณ์ทั้งสิ้น

ส่วนในต่างประเทศนั้นเล่า ประเทศแรกที่น่าตำรานี้ออกไปคือญี่ปุ่น
ในสมัยบูเช็กเทียน (武則天 อู่เจ๋อเทียน) แห่งราชวงศ์ถัง (唐朝 ค.ศ.
734) นักศึกษาชาวญี่ปุ่นชื่อมาคิบิ ได้นำเอา **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** และ
ตำราพิชัยสงครามอู๋ตี้ กลับไปยังญี่ปุ่น หลังจากนั้นก็เปิดการสอนตำรานี้
ในประเทศยุคโชกุนโทกูงาวะ ผู้ที่ค้นคว้า “**ตำราพิชัยสงครามซุนวู**” ก็มีถึง
50 กว่าราย ดังเช่นหนังสือเรื่อง **อธิบายซุนวู** ของรายนาม่า ฮายาชิ เรื่อง
ซุนวูโดยสังเขป ของมาซุ ฟูจิ เรื่อง **ซุนวูเบื้องต้น** ของคาดาอิเอะ และเรื่อง
การทหารของจีน ของ มัตซึเอะ กิชิตะ เป็นต้น

ส่วนการแพร่หลายไปทางตะวันตกนั้น ก็มี **การทหารของจีน** ซึ่ง
แปลโดยบาทหลวงโจเซฟ อามิโอ เป็นภาษาฝรั่งเศสพิมพ์ในปารีสเมื่อ

ค.ศ. 1773 ส่วนชาวอังกฤษชื่อคาร์ล ท็อบ เปลเป็นภาษาอังกฤษใน ค.ศ. 1905 ต่อมาใน ค.ศ. 1910 แจ็ก เกลส์ ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนชาวอังกฤษ ก็แปลซุนวูให้ชื่อว่า **ตำราพิชัยสงครามซุนวู ตำราพิชัยสงครามเก่าแก่ที่สุดของจีน** ขึ้นอีก โนโปเลียน โบนาปาร์ต ซึ่งเคยกวาดยุโรปอยู่ได้ห้าห้าตนในศตวรรษที่ 19 ก็เคยอ่าน **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** มาก่อน พระเจ้าไกเซอร์ที่ 2 แห่งเยอรมนีหลังจากแพ้สงครามไปแล้วในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง จึงได้มีโอกาสศึกษา **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ครั้นศึกษาเสร็จก็อุทานว่า “หากเราได้อ่านตำราพิชัยสงครามของซุนวูมาก่อนหน้านี้ เราก็ไม่ต้องถึงกับสูญชาติ” นอกจากนั้น ในรัสเซีย เยอรมนี เชโกสโลวะเกีย ก็มีฉบับแปลของ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** อยู่ทั้งสิ้น

เมื่อครั้งนายพลมอนต์โกเมอรีมาเยือนประเทศจีน เคยกล่าวไว้ว่า “สถาบันการทหารทั้งปวง ควรจะถือ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** เป็นแบบเรียน” ส่วนจอห์น คอลลินส์ แห่งสหรัฐอเมริกา ก็เคยเน้นว่า “13 บทของซุนวู ไม่เคยแพ้บทนิพนธ์การทหารของคาร์ล เคลาเซวิตซ์นักการทหารเยอรมันในอีก 2,200 กว่าปีต่อมา... ทักษะของซุนวูยังมีความหมายต่อสภาพแวดล้อมในปัจจุบันจนเกินที่เคยมีความหมายต่ออดีตกาลอันไกลโพ้น”

อย่างไรก็ดี แม้ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** จะมีชื่อในฐานะที่เป็นนิพนธ์ทางการทหารก็ตาม แต่คุณค่าของมันหาได้จำกัดอยู่เพียงเท่านั้น ไม่ เป็นที่ยอมรับกันว่า ในเนื้อแท้ของ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ยังแฝงความลึกซึ้งทางปรัชญาไว้เป็นอเนกประการ เคยมีผู้สนใจค้นคว้า **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ในด้านปรัชญา และนำไปใช้ในกิจการงานของตนอย่างได้ผลสำเร็จมาแล้วมากต่อมาก ส่วนหนึ่งแห่งความสำเร็จของญี่ปุ่น ว่ากันว่า การนำ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ไปประยุกต์เข้ากับสภาพของญี่ปุ่น มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งต่อการก่อร่างสร้างตัวของญี่ปุ่นหลังสงครามจนญี่ปุ่นทรงความยิ่งใหญ่ดังเช่นในปัจจุบัน

อีกด้านหนึ่ง *ตำราพิชัยสงครามซุนวู* ก็เป็นที่ยอมรับคู่เคียงกันว่า ในด้านการใช้ภาษาถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมชิ้นสำคัญเช่นกัน โดยที่ถ้อยคำสำนวนที่ใช้ กระชับ สั้น ประณีต สุขุม กินความ กว้างขวาง ลึกซึ้ง มีตรรกวิธีที่สอดรับซึ่งกันและกันเป็นลูกโซ่ เป็นต้น ซึ่งอ่านแล้วจะไม่รู้สึกขัดเขินเลยแต่ต้นจนจบ จึงนับเป็นเพชรเม็ดหนึ่งในเชิงวรรณกรรมอย่างไม่อาจโต้แย้งได้

ตำราพิชัยสงครามซุนวู มีการแปลเป็นภาษาไทยมาแล้วหลายสำนวนด้วยกัน แต่ส่วนมากเน้นการตีความและการอธิบายความหมายของบทต่าง ๆ ในตำราในเชิงการทหารเป็นส่วนใหญ่ มองข้ามด้านอื่น ๆ ไปเสีย การจัดแปลและเรียบเรียงในครั้งนี้ สนใจในเรื่องนี้เป็นพิเศษ และได้เกาะติดอยู่กับการใช้ภาษาของซุนวูอย่างเหนียวแน่น เพื่อให้ได้รรถรสทั้งการทหาร ปรัชญา โดยเฉพาะทางวรรณกรรมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อจรรโลงความคิดของท่านผู้อ่านได้ใช้ความคิดของตนให้ไพศาลล้ำลึกออกไป โดยมีต้องถูกจำกัดจากการอธิบายตีความของผู้แปล แต่ผลที่ออกมาจะสมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ขึ้นอยู่กับวินิจฉัยของท่านผู้สนใจเป็นสำคัญ

สิ่งที่ใครจะเน้นเป็นพิเศษไว้ในที่นี้ก็คือ ส่วนที่ไม่มีในสำนวนอื่น ๆ กล่าวคือ ได้เพิ่มภาคบทวิเคราะห์และภาคปฏิบัติเข้าไป อันทำให้ *ตำราพิชัยสงครามซุนวู* เล่มนี้ อุดมสมบูรณ์ขึ้นและเป็นรูปธรรมขึ้นเป็นอันมาก บทวิเคราะห์แต่ละบทเก็บความมาจากหนังสือชื่อ *คำอธิบายใหม่ต่อตำราพิชัยสงครามซุนวู* ซึ่งจัดทำและวิเคราะห์โดย "สถาบันวิทยาศาสตร์การทหารของกองทัพปลดแอกประชาชนจีน" ส่วนแนวคิดในภาคปฏิบัติและข้อมูลการรบบางส่วน ยึดถือตามหนังสือชื่อ *SUNTZU-THE ART OF WAR WITH HISTORICAL EXAMPLES* ซึ่งหลักฐานเป็นบรรณานุกรม จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เจิ้นตัน ย่องกง นอกนั้นยังได้ค้นคว้าตัวอย่างการรบในประวัติศาสตร์เพิ่มเติมอีกเป็นส่วนใหญ่จากหนังสือมากเล่มด้วยกัน

หนังสือเล่มนี้ ตั้งแต่ลงมือเรียบเรียง หาข้อมูล ค้นคว้า หาตัวอย่าง
กว่าจะเสร็จก็กินเวลาค่อนข้างนาน ทั้งนี้เพราะการค้นคว้าต้องใช้เวลา
ความสามารถก็มีจำกัด สุขภาพก็มีปัญหา แม้จะคิดเองว่าทำได้ดีที่สุดแล้ว
ก็ยังเชื่อว่าส่วนที่ขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์คงจะยังมีอยู่ ก็ได้แต่
ขอภัยและใคร่ขอให้ท่านผู้รู้ทั้งหลายช่วยชี้แนะด้วยตามสมควร

ขอขอบคุณ
บุญศักดิ์ แสงระวี

始計第一

บทที่ 1

ประเมินศึก

ขุนวุกกล่าวว่า อันสงครามเป็นเรื่องสำคัญของประเทศชาติ เป็นแหล่งแห่งความเป็นความตาย เป็นเหตุแห่งการดำรงอยู่ดับสูญ จักไม่พินิจพิเคราะห์มิได้

ฉะนั้น พึงวิเคราะห์จากห้าเรื่อง นำมาเปรียบเทียบเพื่อประเมินให้ถ่องแท้ในสถานการณ์ หนึ่งคือ คุณธรรม สองคือ ลมฟ้าอากาศ สามคือ ภูมิประเทศ สี่คือ แม่ทัพ ห้าคือ กฎระเบียบ

ที่ว่าคุณธรรม ก็คือ สิ่งที่ทำให้ทวยราษฎร์และเบื่องบนมีเจตนารมณ์
ร่วมกัน ร่วมเป็นก็ได้ ร่วมตายก็ได้ ทวยราษฎร์มีหัวันอันตราย

ที่ว่าลมฟ้าอากาศ ก็คือ สว่างหรือมืด หนาวหรือร้อน ฤดูนี้หรือฤดูนั้น

ที่ว่าภูมิประเทศ ก็คือ สูงหรือต่ำ ไกลหรือใกล้ คับขันหรือราบเรียบ
กว้างหรือแคบ เป็นหรือตาย

ที่ว่าแม่ทัพ ก็คือ สติปัญญา ศรัทธา เมตตา กล้าหาญ เข้มงวด

ที่ว่ากฎระเบียบ ก็คือ ระบบจัดกำลัง ระบบยศตำแหน่ง ระบบ
พลธิการ

ทั้งห้าเรื่องนี้ แม่ทัพพึงรู้แจ้ง ผู้รู้จักชนะ ผู้ไม่รู้จักไม่ชนะ

ฉะนั้น จึงพึงนำมาเปรียบเทียบเพื่อประเมินให้ถ่องแท้ในสถานการณ์
กล่าวคือ เจ้านายมีคุณธรรมหรือไม่ แม่ทัพสามารถหรือไม่ ฟาดินอำนาจ
หรือไม่ วินัยเข้มงวดหรือไม่ กองทัพเข้มแข็งหรือไม่ ทหารฝึกดีหรือไม่
การให้รางวัลลงโทษแจ่มชัดหรือไม่ เรารู้ฝ่ายแพ้ฝ่ายชนะได้จากนี้

แม่ทัพใดเชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักชนะ ให้เอาตัวไว้ แม่ทัพใดไม่เชื่อ
แผนศึกเรา ใช้ก็จักแพ้ ให้ปลดออกไป

เมื่อการประเมินผลดีเป็นที่รับฟัง ก็ให้สร้างพละานุภาพขึ้น เพื่อเป็น
ส่วนช่วยแผนศึก ที่ว่าพละานุภาพ ก็คือการปฏิบัติการตามสภาพอันจะก่อ
ให้เกิดผลนั่นเอง

อันสงครามนั้น คือการใช้เล่ห์เพทุบาย ฉะนั้น รบได้ให้แสดงรบไม่
ได้ จะรุกให้แสดงไม่รุก โกลให้แสดงไกล โกลให้แสดงใกล้ ให้ล่อด้วย
ประโยชน์ ให้ชิงเมื่อระล่ำระสาย ข้าศึกแน่นให้เตรียมรับ ข้าศึกแข็งให้
หลีกเลียง ข้าศึกโกรธง่ายให้ก่อวุ่น ข้าศึกยโสให้เหิมเกริม ข้าศึกสบาย
ให้เหนียวล่า ข้าศึกกลมเกลียวให้แยกสลาย ให้จู่โจมเมื่อไม่ระวัง ให้รุก
รบเมื่อไม่คาดคิด นี่คืออัจฉริยะของนักการทหาร อันจักกำหนดล่วงหน้า
มิได้

การประเมินศึกในศาลเทพารักษ์ก่อนรบบ่งบอกชัยชนะ เพราะคำนวณผลได้มากกว่า การประเมินผลในศาลเทพารักษ์ก่อนรบบ่งบอกไม่ชนะ เพราะคำนวณผลได้น้อยกว่า คำนวณผลได้มีมากก็ชนะ คำนวณผลได้น้อยก็แพ้ ถ้าไม่คำนวณก็จักไม่ปรากฏผล เราพิจารณาจากนี้ ก็ประจักษ์ในชัยชนะหรือพ่ายแพ้แล้ว

บทวิเคราะห์

ในบทที่ 1 นี้ ชุนวูอธิบายถึงความสำคัญของการค้นคว้าและการวางแผนสงคราม ตลอดจนวิเคราะห์เงื่อนไขการทำสงครามของคู่ศึก วินิจฉัยความมีชัยหรือพ่ายแพ้ และปัญหาบทบาทการบัญชาการของแม่ทัพในสงคราม เป็นต้น อันเรียกได้ว่าเป็นปัญหาพื้นฐานของสงครามไว้อย่างมีเอกลักษณ์ของตนเอง

ชุนวูกล่าวเป็นคำแรกในบทแรกแห่งตำราพิชัยสงครามของตนว่า “อันสงครามนั้น เป็นเรื่องสำคัญของประเทศชาติ เป็นแหล่งแห่งความเป็นความตาย เป็นเหตุแห่งการดำรงอยู่ดับสูญ จักไม่พินิจพิเคราะห์มิได้” นี่เป็นการสะท้อนออกซึ่งความคิดที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของสงคราม ของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดใหม่ในสังคม หรือเจ้าที่ดินกลุ่มใหม่ในยุคนั้น อันสอดคล้องกับความเรียกร้องต้องการของประวัติศาสตร์ ที่ต้องการใช้กำลังอาวุธโค่นการปกครองที่เน่าเฟะของกลุ่มผลประโยชน์เก่า ซึ่งก็คือกลุ่มเจ้าทาสลงไป ความอันนี้เป็นส่วนประกอบสำคัญแห่งความคิดการทหารของชุนวู ซึ่งเป็นปฏิปักษ์กับท่าทีที่ถือ “เมตตารธรรม” เป็นมานควัน เพื่อพิทักษ์ระบอบสังคมเก่าอันปฏิกริยา คัดค้านสงครามที่ก้าวหน้าและเป็นธรรมของกลุ่มที่เรียกตนเองว่า “นักมนุษยธรรม” อย่างหน้ามือเป็นหลังมือ

ซุนวูเน้นเป็นพิเศษในประเด็นก่อนที่จะเปิดฉากทำสงครามว่า จะต้องวิเคราะห์เงื่อนไขต่าง ๆ ของคู่ศึก และค้นคว้ากำหนดแผนการรบ ซุนวูเห็นว่า ต้องวิเคราะห์และเปรียบเทียบ เพื่อเสาะหาข้อดีข้อด้อย ความได้เปรียบเสียเปรียบของทั้งสองฝ่ายอย่างจริงจัง จาก “คุณธรรม ลมฟ้าอากาศ ภูมิประเทศ แม่ทัพ กฎระเบียบ” อันเป็น 5 เรื่อง และ “เจ้านายมีคุณธรรมหรือไม่ แม่ทัพสามารถหรือไม่” ซึ่งรวมเรียกว่า “7 ประเมิน” และจากนี้ จึงจะคาดคะเนถึงคามมีชัยและพ่ายแพ้ของสงครามได้ จึงเห็นได้ว่า ซุนวู ได้สร้างการวางแผนสงครามอยู่บนพื้นฐานของการยึดถือสภาพความเป็นจริงหรือวัตถุนิยมแบบเรียบง่าย แตกต่างกันชั้นรากเหง้ากับการวางแผนการรบโดยอาศัยการเสี่ยงทายเพื่อให้รู้ผลแพ้ชนะของสงครามแบบงมงาย อันเป็นวิธีการที่มีได้อยู่บนพื้นฐานและคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

ในการอธิบายเงื่อนไขแห่งชัยชนะนั้น ซุนวูกยกเอา “คุณธรรม” มาไว้เป็นอันดับต้นของ “5 เรื่อง” เห็นว่าการที่กลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดใหม่ จะช่วงชิงให้ได้มาซึ่งชัยชนะของสงครามนั้น ที่สำคัญเป็นอันดับแรก ก็คือ จะต้องปฏิรูปการเมืองเสียใหม่ ทำให้ได้ถึงขั้น “ทวยราษฎร์และเบื่องบน มีเจตนารมณ์ร่วมกัน” ดังนี้จึงสามารถทำให้ราษฎรและไพร่พล “ร่วมเป็น ก็ได้ ร่วมตายก็ได้ มีหัวอันตราย” การถือเอา “คุณธรรม” “ลมฟ้าอากาศ” “ภูมิประเทศ” “แม่ทัพ” “กฎระเบียบ” เป็นเงื่อนไขแห่งชัยชนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือ “คุณธรรม” เป็นเงื่อนไขอันแรกสุดอย่างเด่นชัดนั้น ในนิพนธ์การทหารก่อนหน้าซุนวูยังไม่มีใครเคยเสนอขึ้นมาก่อนเลย นี่นับเป็นคุณูปการสำคัญประการหนึ่งต่อความคิดการทหารสมัยโบราณของประเทศจีน อันเป็นเครื่องบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะก้าวหน้าของความคิดการทหารของซุนวูในยุคนั้น

จะขยายบทบาทของแม่ทัพอย่างไรในวิถีดำเนินของสงคราม เป็นเนื้อหาสำคัญประการหนึ่งที่ซุนวูอธิบายไว้ในหนังสือเล่มนี้ เขาเห็นว่า เมื่อ

แผนศึกได้กำหนดลงไปแล้ว แม่ทัพก็ต้อง “ปฏิบัติตามสภาพอันจะก่อให้เกิดผล” เพื่อสร้างพลาณภาพอันเป็นผลดีแก่สงครามขึ้น

ซุนวูเสนอว่า “อันสงครามนั้น คือการใช้เล่ห์เพทุบาย” ซึ่งเป็นความเห็นในแง่ “การศึกมีหนวยเล่ห์” เรียกร้องให้แม่ทัพสั่งทัดในการใช้มาตรการต่าง ๆ นานาปกปิดความมุ่งหมายของตนหลอกล่อข้าศึกให้ฉงนสร้างความเข้าใจผิดและคาดคิดไม่ถึงแก่ฝ่ายตรงข้าม เพื่อที่จะ “ให้อู๋โจมเมื่อไม่ระวัง ให้ถูกรบเมื่อไม่คาดคิด” รุกกระหน่ำข้าศึกอย่างมโหฬาร

แน่นอน เนื่องจากเงื่อนไขแห่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การมองสงครามของซุนวูจึงยังมีข้อจำกัดอยู่ไม่น้อย ยังไม่อาจจำแนกแยกแยะลักษณะความเป็นธรรมของสงครามได้ถ่องแท้ นับเป็นข้อด้อยของความคิดการทหารของซุนวู แต่อย่างไรก็ดี สิ่งเหล่านี้ก็มีอาจลบเลือนความยิ่งใหญ่ในฐานะนักการทหารชั้นเยี่ยมยอดของซุนวูไปได้แต่ประการใด

อนึ่งที่ว่า “การประเมินศึกในศาลเทพารักษ์” นั้น จีนสมัยโบราณก่อนจะกรีธาทัพออกศึก มักเรียกชุมนุมขุนนางที่เกี่ยวข้องในศาลเทพารักษ์เพื่อปรึกษาหารือการรบ และประเมินสภาวะของสงครามครั้งนั้น ๆ ให้รู้ผลแพ้ชนะล่วงหน้า ที่กระทำกันในศาลเทพารักษ์ก็ด้วยความเข้าใจว่า จะเกิดความศักดิ์สิทธิ์และให้ความเชื่อมั่นแก่ไพร่พล อันนับเป็นความมั่งงายอย่างหนึ่งในยุคที่วิทยาศาสตร์ยังไม่เจริญ คนเราไม่อาจรู้ต้นสายปลายเหตุของปรากฏการณ์ทั้งหลายทั้งที่เกิดโดยธรรมชาติและที่เกิดจากการกระทำของคนในสังคมได้อย่างถ่องแท้ จึงได้ฝากความหวังไว้กับสิ่ง “ศักดิ์สิทธิ์” อันเลื่อนลอย ที่คนเราอุปโลกน์ขึ้นมาเอง

บท “ประเมินศึก” นี้ ถือกันว่าเป็นแม่บทของ **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** บทอื่น ๆ ซึ่งแจกแจงขยายความกว้างขวางออกไปจากบทที่ 1 เป็นอเนกประการ

ภาคปฏิบัติ

“เปรียบเทียบเพื่อประเมินให้่องแท้นในสถานการณ์”

จิวอี้ประเมินทัพร้อยหมื่นของโจโฉ

ในสมัยสามก๊ก (ค.ศ. 220–280) โจโฉยกทัพไพร่พลร้อยหมื่น ทั้งทัพบกและทัพเรือ ตั้งประชิดอยู่ฝั่งเหนือของแม่น้ำแยงซีเกียง (長江 เจียงเจียง) เพื่อบุกลงใต้เผด็จศึกพิชิตซุนกวน (孫權 ซุนเฉวียน) ณ เมืองกังต้ง (江東 เจียงตง) ในครั้งนั้น ค่ายทหารของโจโฉเรียงรายยาวถึง 3 พันลี้ ซุนกวนตกใจจึงสั่งให้ตามตัวจิวอี้ (周瑜 โจวอวี่) มาพบเพื่อปรึกษาว่าควรจะทำประการใดดี

จิวอี้จึงกล่าวแก่ซุนกวนว่า “อันโจโฉนี้เป็นอุปราชนั้น คือเป็นศัตรูแผ่นดินของพระเจ้าเหี้ยนเต้ อีกทั้งตัวท่านมีปัญญาความคิดตั้งอยู่ในสัตย์สุจริต และจะไปอ่อนน้อมแก่โจโฉอันเป็นคนมิได้ตั้งอยู่ในความสัตย์นั้นจะควรหรือไม่ เมื่อถึงกังต้งก็บริบูรณ์ด้วยข้าวปลาอาหารทั้งผู้คนก็พร้อมพร้อม ชอบแต่จะคิดกำจัดศัตรูแผ่นดินเสียอีก อนึ่ง โจโฉยกกองทัพมาครั้งนี้ก็นานแล้ว ฝ่ายม้าเต้ง (馬騰 หม่าเถิง) และหันซุย (韓遂 หานซุย) นั้นเป็นอริ เห็นจะระวังหลังอยู่ ประการหนึ่งทหารโจโฉก็เป็นชาวคอยไม่สันทัดในทางเรือ ถึงจะยกมารบพุ่งก็หาถนัดไม่ แล้วก็เป็นฤดูแล้ง หญ้าและฟางทั้งปวงก็เห็นไม่พอปากม้าที่จะกิน อันทหารทั้งปวงเล่าก็เป็นชาวป่า จะกินอยู่ผิดสำแดงก็จะป่วยไข้เป็นอันมาก กำลังก็จะน้อยลงทุกที ถึงจะทำการขับเคี่ยวไปก็เสียเปรียบเราอยู่ดี อันการศึกครั้งนี้ข้าพเจ้ามิได้วิตกเลย จะขออาสาท่านไปตั้งอยู่ปากอ่าวเมืองกังแฮ (江夏 เจียงเซี่ยง) กำจัดเสียให้ได้”

แม้กระนั้น ชุนกวนก็ยังมีความกังวลใจที่จะรบกับโจโฉ ด้วยวิตกว่า โจโฉมีทหารถึงร้อยหมื่น จึงกล่าวแก่จิวยี้ว่า “เรายังมีความวิตกอยู่หน่อยหนึ่ง ด้วยโจโฉมีทหารมาก ฝ่ายเราน้อยตัวนัก กลัวจะสู้ไม่ได้จะเสียการไป”

จิวยี้จึงอธิบายแก่ชุนกวนว่า “ด้วยโจโฉให้มีหนังสือมาว่า มีทหารถึงร้อยหมื่นนั้น ความข้อนี้หาจริงไม่ เป็นกลอุบายล่อลวงดอก อันทหารโจโฉนั้นมีอยู่แค่สิบห้าสิบหกหมื่น ทั้งได้ทหารอ้วนเสี้ยวมาเป็นเชลยด้วย ถึงว่าจะยกมาทำการก็จะติดไปไยแก่ทหารอ้วนเสี้ยว อันเป็นคนจำใจคิด แต่จะออกจากโจโฉทุกเข้าคำ แม้จะทำการก็มีเต็มมือ อนึ่ง ทหารโจโฉก็มาทางไกลสารพัดจะขัดสน เราอยู่ใกล้เสบียงอาหารก็บริบูรณ์ทุกสิ่งหรือจะสู้มิได้ ถึงจะมากก็เหมือนน้อย ท่านอย่าวิตกเลย ข้าพเจ้าจะขออาสาเอาทหารไปแค่ห้าหมื่นจะคิดทำการกำจัดโจโฉเสียให้ได้”

การ “ประเมินศึก” ของจิวยี้ ทำให้ชุนกวนเกิดความมั่นใจขึ้นเป็นอันมาก ถึงกับยกมือลูบหลังจิวยี้แล้วจึงว่า “ซึ่งท่านชี้แจงให้เราสิ้นสงสัย บุญคุณนักหนา นี่หากว่าได้ท่านช่วยอุปถัมภ์ แต่เดียวเจียวหาเป็นที่พึ่งได้ไม่ แต่นี้ไปเรามีได้มีความวิตกแล้ว ท่านกับเตียเกา โลซก จงเร่งจัดแจงทหารรีบยกไปเถิด ตัวเราจะยกทหารอุดหนุนไป ถ้าขัดสนประการใดให้คนรับมาบอกเรา ตัวเราจะยกเข้าต่อสู้โจโฉเอง”

การ “เปรียบเทียบเพื่อประเมินให้ถ่องแท้ในสถานการณ์” ของจิวยี้ ได้ขจัดความลังเลของชุนกวนไปเสียสิ้น อันได้เปลี่ยนสถานการณ์ของสามก๊ก ให้ผันแปรไปโดยสิ้นเชิงในเวลาต่อมา

เหมาเจ๋อตงประเมินศึกญี่ปุ่น

ในระยะต้น ๆ ของสงครามจีน-ญี่ปุ่น (ค.ศ. 1937-1945) เนื่องจาก ญี่ปุ่นได้ทุ่มเทกำลังรุกรานจีนอย่างสุดตัว ประกอบกับเจียงไคเชก (蔣介石) ต่อด่านญี่ปุ่นอย่างขอไปที ญี่ปุ่นจึงบุกได้อย่างรวดเร็วด้วยกำลังที่เหนือกว่า ทำให้กองทัพเจียงไคเชกต้องถอยไม่เป็นกระบวน ญี่ปุ่นยึดดินแดนจีนไปได้เป็นอันมาก รวมทั้งเมืองสำคัญ ๆ อีกหลายต่อหลายเมือง ในคนชั้นสูงของจีนจำนวนหนึ่งจึงเกิดความคิดท้อแท้หดหู่ เห็นว่าจีนจะต้องสูญเสียชาติแน่ ส่วนในอีกด้านหนึ่ง ก็มีคนส่วนหนึ่งเล็งผลเลิศอย่างไร้เหตุผล เห็นว่าจีนเป็นประเทศใหญ่ คนก็มาก จะต้องรบกับญี่ปุ่นด้วยยุทธศาสตร์รับเร็วแตกหักเร็ว จึงจะได้ชัยชนะเด็ดขาด

แต่เหมาเจ๋อตงแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนเห็นว่า ความคิดสองกระแสดังกล่าวล้วนแต่ผิดทั้งสิ้น จีนจะไม่สูญเสียชาติ ทว่าจะต้องดำเนินการรบด้วยสงครามยืดเยื้อ จึงจะเอาชนะญี่ปุ่นได้ เหมาเจ๋อตงจึงเขียนจุลสารเรื่อง *ว่าด้วยสงครามยืดเยื้อ* วิเคราะห์สถานการณ์อย่างเป็นแบบฉบับ เพื่อโต้ความคิดทั้งสองกระแสนั้น ซึ่งเป็นการประเมินศึกจีน-ญี่ปุ่น อย่างรอบด้านดังนี้

ทำไมสงครามต่อด่านญี่ปุ่นจึงเป็นสงครามยืดเยื้อ ทำไมชัยชนะในที่สุดจึงเป็นของจีน มีหลักฐานอย่างไร

ฝ่ายญี่ปุ่น ประการที่ 1 ญี่ปุ่นเป็นประเทศจักรวรรดินิยมที่เข้มแข็ง กำลังทหาร กำลังเศรษฐกิจ และกำลังจัดตั้งทางการเมืองของญี่ปุ่นอยู่ในอันดับหนึ่งของภาคตะวันออก และเป็นประเทศหนึ่งในประเทศจักรวรรดินิยมที่ขึ้นชื่อ 5-6 ประเทศของโลก นี่คือเงื่อนไขพื้นฐานของสงครามรุกรานของญี่ปุ่น ความไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ของสงครามและความไม่อาจชนะโดย

ตำรา พิชัยสงคราม ซุนวู

孫子兵法

ตำราพิชัยสงครามซุนวู เล่มนี้ แปลตามต้นฉบับโบราณดั้งเดิมของจีน ครบถ้วนทั้ง 13 บท พร้อมประกอบด้วยบทวิเคราะห์ ที่ทำให้อ่านเข้าใจง่าย และ ภาคปฏิบัติ ในการต่อสู้ทุกรูปแบบจากเหตุการณ์ในอดีต จึงนับว่า **สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เคยมีมา**

ในอเมริกา **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ถือเป็นตำราของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศมาช้านานแล้ว

ในสงครามอ่าวเปอร์เซีย นายพลนอร์แมน ชวาร์ซคอฟ ผู้บัญชาการกองทัพอเมริกันในยุทธการ “พายุทะเลทราย” มีคำสั่งให้ทหารอเมริกันทุกคนในสนามรบว่า ควรมี **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ติดตัวคนละเล่ม และให้ศึกษาอย่างเอาจริงเอาจัง

ในสงครามโลกครั้งที่ 1 พระเจ้าไกเซอร์ที่ 2 แห่งเยอรมนี หลังจากแพ้สงครามได้มีโอกาสศึกษา **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** ครั้นศึกษาเสร็จก็อุทานว่า “หากเราได้อ่าน **ตำราพิชัยสงครามซุนวู** มาก่อนหน้านี้ เราก็ไม่ต้องถึงกับสูญชาติ” !

บุญศักดิ์ แสงระวี

นักแปลรางวัลสุรินทราชา จากสมาคมนักแปลและล่ามแห่งประเทศไทย

นักเขียนรางวัลนาถิป จากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

สุภาพใจ

f SukkhabajaiPUB

LA 0042 ตำราพิชัยสงครามซุนวู
ISBN 978-616-14-0197-9

www.booktime.co.th